

VENTA

30 exemplars 1 pesseta

Un número solt
5 cèntims

ADMINISTRACIÓ

Carrer de Ponent, 1, 1.^a
(Bosó baix à la escala)

Surt à llum puntualment
tots los divendres.

SUSCRIPCIÓ

ESpanya

Un trimestre 1 pesseta

EXTRAJES

Un trimestre 2 pessetas

LAS SUSCRIPCIONS
se pagan per adelantat

Los pagos poden ferse
en sellos de 15 cèntim.
6 en timbres
especials pera periòdichs

PERIÒDICH POLÍTICH VERMELL

LA VERÓNICA FUSIONISTA

Sa cara de compassió
y aquets granots tan estranys,
son mostra de la passió
que passa per mals companys.

LO MEETING DE LA PAU

A poch d'una hora després de la anunciada, y quan l'espaiós teatro de Novetats estava ja ple de gom a gom, comensà l'acte, saludant lo president Sr. Arús a la concurrència y als estrangers que concurrían a la sessió.

Lo secretari, nostre amic y colaborador J. Torrents Ros, llegí una interminable llista de sociatets d'individus importants que se adherían al acte, haventhi entre 'ls últims lo gran estadista anglès Mr. Gladstone, lo brau vellet que caygué del poder d'Inglaterra per patrocinar l'autonomia d'Irlanda, y quina influència ja no poden contrarestar los conservadors que avuy allí governan.

Comensà a fer us de la paraula lo ciutadà Campani, italia, dihent que pera que hi hagi pau es precis resoldre 'l problema social fent que ningú pugui morir de miseria, y que tant tira es lo rey y 'l general com lo burges explotador. Digué que si 'l criat de Bismarck, Crispi, vol que 'ls francesos y 'ls italians se fassin la guerra, els proclamarán la fraternitat entre tots los individus de la rassa humana, y farán que vinga la república social, que es la única que pot portar la pau y la fraternitat dels pobles.

Cristòfol Litrán recordà que aquell mateix dia feya quaranta anys que s'havia reunit un Congrés per la pau presidit per Victor Hugo; digué que la Iglesia catòlica celebrava en aquells moments la festa de las palmas, del llorer y de la olivera, símbol de pau, pero que ja s'preparava pera dintre pochos dies anar a cops de massa per nostres portes matant juheus. Digué que aixís com avuy la humanitat s'horrifica contemplant los instruments de la Inquisició, també s'horrificará algun dia a la vista d'un canó, y llavors s'ensalzará al obrer que produheix y no al inventor de màquines de destrucció, afegint que pera que tal succeïxi es precis que vingui una explosió revolucionaria que deixi tot lo que avuy existeix enderroc.

Mr. Gibon, de Marsella, llegí un treball en francès enlaltint a Espanya y la fraternitat universal y abominant de la guerra. Acabá ab un viva a la fraternitat y llibertat dels pobles.

D. Amalís Domingo y Soler llegí una oda a la Pau, escrita en octavas reals, que, a pesar de ser bastant bona, hauria agradat encara més si hagües sigut més curta.

Lo Sr. Aguayo comensà a parlar ab una calma atterradora en aquell acte en que tanta falta feya 'l temps. Anunciá que emetiria una idea original, més com anava tan apoch-apoch, tingué d'acabar per haver consumit lo temps senyalat a cada torn casi abans d'entrar en matèria. En resum ataca 'ls exercits permanents declarant guerra a la guerra y afirman que ella té son origen en l'altar y 'l tron.

Seguidament fer us de la paraula l'italià Sr. Siccardi, representant de lliga lombarda per la pau y la fraternitat dels pobles y delegat del periòdic de Milán *Il Secolo*. Comensà saludant a la concurrència en nom dels seus representants y de la democràcia italiana. Abominá de la guerra per ser ella 'l robo, 'l saqueig, y 'l assassinat, enlaltint la pau, que es la civilització y 'l progrés. Aná analisant lo manifest que doná la comissió organitzadora d'aquell meeting pera convocarlo, tenint rasgos de verdadera eloqüència, citant arguments de varios grans homes contra la guerra. Digué que la pau armada costa cada any a la Europa la monstruosa suma de 4 y 1/2 *miliardi* (milers de milions), mentres que ab 3 *miliardi* s'han fet y s'poden acabar las obras més grans que ha fet la humanitat en aquest sigle, com son los túnels del mont Canis y 'ls Pirineus y la obertura dels istmes de Sues y Panamá. Combaté la anomenada rabó d'Estat, que califica de crim, y acabá demanant la unió de tots los pobles pera suprimir las guerres. 'L entusiasme que despertá aquest orador fou indescripible. Parlant en italià donava tal expressió a son modo de dir y tant clarament pronunciava las paraules, que a més de quatre concurrents sentirem exclamar: «O aquest home parla espanyol sense donar-se'n, ó jo sé l'italià sense saberho.»

Lo Sr. Salas Antón feu un erudit discurs seguint pas a pas en la historia las peripecias y demostracions dels partidaris de la pau, y proposá un telegrama de felicitació al Institut de Dret Internacional establert a París pel fi d'evitar las guerres.

Mr. Icard, del municipi de Marsella, pronunciá un notabilíssim y correcte discurs en

francés, que fou molt entès per la concurrència a causa del accent provençal molt més inteligible als espanyols. Demostrá la necessitat de la unió dels pobles pera retassar a qui no 'ls vulguessin deixar ésser germans, y abundá en las ideas de fraternitat universal, establint de moment l'arbitratge entre las nacions pera evitar la guerra y buscar luego la manera de constituirse en una confederació germana tot lo mon civilitzat, acabant ab un viva a la llibertat y a la fraternitat dels pobles.

Lo Sr. Torroella feu son discurs en catalá, ab uns crits de *so-metent*. Perdé 'l temps dihent que no s'cregué que 'ls espanyols no vulguem la guerra perque siguem cobarts, puig que la bandera de Santa Eularia y 'l pendó de Sant Jordi acreditan lo contrari, y dali que li dases en la mania de fernes passar per valents. Al fi s'recordá de malehir la guerra y enlaltir la pau, acabant per trobar que cap bon resultat portaven las lluytas armadas en tant que las de la pau eran civilisadoras.

Nostre amic Marmol, ab aquell torrent de paraules que se li desbordava de sa boca casi sempre que fa un discurs, digué que pera combatre ab fruyt la guerra era precis estudiarla en son origen, en las causas que la determinavan, y posar llavors l'oportú remey suprimint totas las institucions més ó menos sostenedores de las guerres, ja que aquestas se determinan més pels interessos d'algunes institucions anti racionals que per la malait humana. Digué que 'l home té dret a tot son desenvollop moral y material, y mentres aixó no tinga vivirá en guerra, pera acabar aquesta es precis proporcionarli tot aixó, lo cual no pot fer sense abordar de frenit y sens temor lo problema social, problema a que estan supeditats tots los demés problemas, inclús lo de la guerra. Digué que no sem com los poetas que quan parlan de la naturalesa no més saben treure las flors, y may se recordan que son degudas a las fermentacions pútrides que abans hi ha hagut sota terra, aixís com al narrar las guerres entonan cantos al vencedor que entra a la ciutat rodejat d'esclaus, y no pintan las agonias llargas del mutilat, la falta d'assistencia, la set, la fam, las penallitats que devoran los exercits. Respecte a la fraternitat dels pobles digué que 'ls socialistes de París ne dongueren bon exemple 'l any 70 enviant son saludó y abraç fraternal als d'Alemania y als de tot lo mon, como ho practican també 'ls socialistes de tot arreu, idea que sembrá aquella gran Associació Internacional dels Treballadors, perseguida tant y tant pels governs de las nacions perque volia establir la fraternitat universal. Acabá excitant a la reunió pera que estudiá 'ls problemas de la pau y la fraternitat en sas causas, y aixís podrian tocarse resultats practics d'aquest meeting. Fou extraordinariament aplaudit tot quan digué.

L'actor del teatro Romea Sr. Martí llegí un mensatge de *Lax Dominicales del Libro Pensamiento*, escritas per R. Lozano (*Demófilo*). En ell se saludava a la reunió y s'feya una extensa apologia de la república dels Estats-Units com punt abont no tenen exercits permanents ni guerres.

Jean, jove emigrant de París, procurant ferse entendre en espanyol, digué que allí s'havia proclamat la pau al estil burges, y que era precis que vingües un obrer a proclamarla tal com devia ser, es a dir, abolint los governs y la explotació del home per 'l home. Digué que 'l mensatge que s'acabava de llegir donava com a modelo de pau la república dels Estats-Units, y allí la miseria, que es la pitjor de las guerres, també s'apodera dels obrers, y 'l govern, per més república que 's diu, los persegueix quan reclaman sos drets, fins al extrem de que encara no fa dos anys va condemnar a mort, va assassinar, digué l'orador, a set obrers a Chicago pel *delicte* d'haver apoyat una huelga. Dirigintse a la joventut digué que no vulguin ser soldats de cap govern, y que de primer emigrin de sa patria que anar a ser soldat, com ell ha fet, y en cas de ser soldats que fassin propaganda en los quartels pera que 'l dia de la revolució social girin las bayonetas contra sos jefes. Acabá dihent que pera conseguir la pau verdadera no hi ha més camí que unir-se tots los treballadors de tot lo mon pera declarar la guerra a tota la burgesia de tot arreu. Lo públich aplaudí frenèticament tot lo més radical d'aquest orador anarquista.

Y desseguida s'aixecá la presidència a resumir, quan encara faltava 'l torn de nostre colabora-

dor I. Cuadrado, de nostre director J. Llunas y algun altre. Sentirem a dir luego que no 's tenia temps més que fins a las dotze d'ocupar lo teatro, y llavors eran prop de dos quarts d'una.

Resumi, donchs, lo Sr. Arús, comensant per dir que parlava en catalá tant per honrar nostra llengua com pera que s'aumentés lo número d'idiomas parlats en aquella reunió. Saludá en primer lloch als estrangers que havian vingut a honrar aquell acte; digué que la tasca que se li imposava desde aquell siti era sobradament fàcil, per quan tots los homes honrats desistjan la pau. Digué que la guerra es un crim que determina l'atentat de la inica contribució de sanc coneguda ab lo nom de quintas, y feu vots pera que desapareixi prompte del mon la llibra de la esclavitut, l'uniforme militar.

Seguidament lo secretari llegí las conclusions presentadas a la aprobació del meeting, que foron las següents:

1.ª La abolició dels exercits permanents, substituïts per la nació armada, en cas de perill.

2.ª La necessitat d'establir l'arbitratge com a medi de dirimir pacíficament las diferencias internacionals.

3.ª La justícia y la conveniencia d'intimar las relacions dels Estats ab tractats d'amistat y de comers que desarrollin sos interessos polítics y econòmics.

Aixó en quant a lo present, y pel pervindre:

4.ª Lo *desideratum* de que 'ls pobles europeus constitueixin una confederació de pobles lliures en la que s'garantís, ab los beneficis de la pau, l'armònic desenvollop de tots los interessos individuals y colectius.

Preguntat pel presidenti la reunió aprobava las conclusions llegidas, un sí unánim respongué a la pregunta.

Llavors lo Sr. Arús aixecá la sessió demanant que Barcelona tributés un aplauso als ciutadans d'Italia y de Fransa que havian vingut a honrar-nos en aquest acte.

Y un aplauso tan llarg com nutrit y entusiasta tancá 'l gran meeting en favor de la Pau y la Fraternitat dels pobles.

Tal fou, narrat a grans rasgos, la reunió de diuenje, quina ressenya no havem vist feta ab prou fidelitat en cap dels diaris locals en que 'l hem llegida, tots més ó menos interessats en borrar lo marcat color socialista que revestí la reunió per las paraules d'algun orador y pel major entusiasme ab que rebia 'l públich lo més radical que se li exposava.

Nosaltres sentim que no s'hagués començat més a la hora anunciada ó s'hagués suprimit alguna lectura pera donar lloch a consumir tots los torns compromesos, y estém segurs que la nota socialista hauria resultat més justificada que en la nua creusa en que la exposá 'l jove francès Jean, que si algo inoportuna allí de tal modo dita, tampoch n'hi havia pera espantar a ningú, com espantá, puig en aixó de la oratoria cadascú fa lo que pot y del modo que pot, y qui fa 'l que pot no està obligat a més.

A la tarde se celebrá en obsequi als delegats italians y francesos un dinar d'uns seixanta cuberts en lo restaurant del *Nuevo Noé*, defensat en los brindis lo company Marmol al jove Jean de sas cruas anarquistas, y confessant tots la simpatia que sent la Barcelona obrera per aquestas ideas, quan tant las aplaudí en lo meeting a pesar de ser tan cruement exposadas.

Per la nit se despedí als forasters ab un fraternal *the* en lo local d'un temple masònic, y donant ample sortida a la expansió, tots los oradors brindaren sostenint la bandera roja, reconeguda per unanimitat dels presents com lo Símbol que té de convertir la humana rassa en inmens feix de germans, barrant las fronteres que avuy encara aguantan fraticidas rivalitats de poble a poble.

Nosaltres no podem per menos de fer vots pera que prompte sigan un fet las nobilíssimas aspiracions dels allí congregats.

ESPECTACLES

JUDAS

PIRELLA GIANINICH N' EN FEDERICO SOLER
Dilluns estrenarem la temporada de Romea anant a

veure l'estremo de la obra quin pertoneix més a molts polítics espanyols que al tal apòstol cristià.

Com en teatre s'ha de veure pla com un sol y nosaltres no som dels que podem quedar en buïques no deses que se recorden s'apropien, vejem la nova creació d'en Pierra demònicament drets en un passadís, y allí va lo que desde allí se pogueren entendre.

Argument.—Lo de La Passió sense sortir los sants en escena. Las cosas miraculosas sempre van més be per contades que per vistas... y menos cregudas.

ACTE I.—Lo de La Passió.—Aquest acte resulta un camí obert al espectador d'anar a entendre la obra. Y prou bon accés que li fa.—La dona de Pons Pilat ve a preguntar si son marit va de tornada a casa Magdalena, y un corder anomenat Jehú, més trutinman que un escola, resulta una especie de porter del carrer de Puencarró, perquè no ha vist res encara que tot ho sab.

La Magdalena se'n presenta luego enamorada de Jesús... així... com entre majordoms y agrades, y la seva amiga Laria, protagonista en la carambola de la adultera de la Bíblia, conta l'acte en boniques quintilles que diu com millor sab y pot, però que no basta, com me diuen a mi certs inglesos parlant d' honrada sense quartas.

Surt Judas y explica a Caifas que pensa fer un 3 de Janer d'anar en els garrofers del següent de la Bíblia, per veure si així arriba a ser un Martines Campos ó un Pavia del promés miteu. La Magdalena sent que se tracta de fer la traïció al seu marit... se pertanya, y surt del amagatall d'entorn de Judas que es arxó al altó, y aquest, que la voldria per majordoma, li busca 'l peccador cosa creyent que li arribaria al ànima ab certa joia que li pensa regalar. Encarrega a Jehú que li busqui la joia, y parlant de las passions, lo corder dona al jefe del possibilisme judaich, pera lliurar-se d'elles, lo que donaria en Cànovas a cada espanyol que volgués emancipar-se de sa tutela: una corda pera penjar-se.

Y acaba l'acte primer ab algun descaltro y bastants xuletes, dirigit sobretot a una música que, com ai no tingues prou pena per lo que valia, fou executada per una orquestra com mestre d'estudi y uns cantants que s'abaixava més que las classes conservadoras pera matar lo republicà.

ACTE II.—Lo de La Passió de Maria Magdalena.—Una casa de madame Michou ó aquella temps, que començava a anar a menos, moralment parlant, per las influencias de las prediccions de Jesús. L'entredó aquí es immens en cosas d' homes y donas. En lo cor de la Magdalena hi tenia 'l n.º 1 en Jonatas, lo n.º 2 en Pons Pilat, y pretenia 'l 3 en Judas, per més que ella ja volia ser per Jesús dona decent... y pich. En Judas va ja moventant ses passades de l'acta, enveja y aversia com qualsevol rector de poble, y no poguent lograr ab una joia los favors de la Magdalena s'apropita de que aquesta 'l vulgui desfer de las riquesses y accepta las joyas que li dona, entre las que hi ha un anell de Pilat que casi arriba a fer miracles. Una intenció de ferne excoorador de la escena, varios cops forts, y l' idem d'efecte final obligat font la festa del Diumenge de cana sota 'ls balcones del teatre de la escena, y cau lo teló.

En aquest acte ja fou cridat dues vegades al poder lo Sr. Soler, quedant en oposició la música, de la que 'l públich semblava que pensés que 'a deya Cànovas y entrava a Saragossa, Madrid ó Sevilla.

ACTE III.—Lo de La Passió.—Aquí estem d'entorn del mateix tribunal de La Passió, abnt Judas oferint la venda de la Passió per trenta diners de plata, que ai retrera y començarlos també n' troba un de fals, y 'l públich riu. En tan savacó aquell drama sacro, que tot lo que de massa semblansa hi barreja en Soler a la seva obra farà mal efecte. Lo miracle del cego, encara que com a miracle no me 'l empasso ni d' en Piterra, val un hostia per sa verificació. Lo desencadenament de la gelosia que en Jonatas y en Judas senten de Jesús, per mor de la Magdalena, fa que 's comenci a cumplir las profecias de posar al fill de Deu fet una Bastima... y cap a agafarlo fante gent.

Quatro.—Lo de La Passió.—Aquí som a la antiga font del Canari, abnt de tallar los arbres. Es de nit... y no plou; però la llum. La decoració s'ha ben meregut un pament de mans... Varios serenos descaia Cristat desfontat, però que se'n coneix més xuxos, van a agafar al Sr. Judas, mentre que una galana de l'acta d' en Pons Pilat tracta de protegirlo. Però lo que diu Jehú: Deu ja té destruat que son fill mori a mans dels fariseus, y l' oposarhi es tinteria, perquè no té de acubir res més que lo que Deu vulgui. ¡No faltava més! En fi, que amarran a Jesús, y Judas comença a arrepenir-se desde 'l moment que ha fet la malifeta, obrint un arxó molt diferent d' en Canaier, que com més la fa més gust li dona. Al final d'aquest acte comença a desesperarse Judas... y 'l públich també, de tan malament que van ferho 'ls actors. ¡Si alló semblava 'l Congrés no s' entenien! La música ja va sent més passadora, però 'l públich... rialada que te crisi, que diu en Durán, lo de La Trompeta.

ACTE IV.—Lo de La Passió.—Som al pati de la Audiencia. Lo Sr. Antón tracta de convence a Rius y Tauler, Fontrodona y Maxwell, de que Jesús es innocet. Si no es aquí per aquell malchit anell de la Magdalena que abans era de Pilat, y que era 'l a treballar Judas més que un escombredor de carrers en dia d'eleccions, prou se salva Jesús y queda 'l cristianisme sense 'l poema del Gólgota. Però estava escrit que succeiria, y gracia al dret de venjança de Cànovas y al poble que dona la crisi de guardaria demanant la mort de Jesús, Pilat dicta sentença sense rentarhi las mans ni 's peus per no fer riure al públich, ja que per falta de sabó no seria, si 's tenen en compte les reliscades d'alguns actors. Y si tenim a Jesús, tan volgut per los donas, que ellas son las que li portan la desgracia. ¡Y així que no hi surt cap sang!

ACTE V.—Lo de La Passió.—Judas sembla aquí que sigui a cal sangre, abnt hi guarda 'ls quartos; lo vicari de la parroquia Caifas li ven la llibertat de Jesús, el li dona 'ls quartos, Judas ve a comprar lo que ja se havia venut, però a lo millor se troba que 's diners se los deu haver emportat algun irregularizador, puig han sigut afenats sense fractura del peu, igual que ara s'entia per las oñdices del gogor. Si així es miracle ja me 'l pucien, plantar al cistell. Judas se desespera per milians de quants vegada, y agafa una corda per anar a fer de rahim panta al boch.

construït le creu que luego portará Jesús pera posar al Calvari, y que ha quedat marcada a terra per rahó natural de la humitat de la nit. Ve Judas, que per tot veu creus en lloch de la seva sombra, y al anar a besar la allí marcada... ¡plaf! un miracle del tramoyista la fa desaparere. ¡Y encara hi ha qui no creu en miracles, fent-se allí un a la vista! En així ja se senten las trompetas que portan a Jesús al Calvari, y 'l públich se reconcilia ab la música. ¡Al fi estem en quartrama y setmana santa! La seva veu de tant de desesperarse fa Judas lo nos escorredor a la corda, y va y 's penja fora de la vista del públich, ab molt bon acort creyem nosaltres. Mes Jehú, que pot ser fca, li talla la corda, y 'l treu en escena altre vegada ab lo coll com contribuent espanyol, y allí lo pobret Judas fa una mort com la del Tenorio d' en Bertrina y Aris, dibenthi a Deu que ai el cel té maldecaps que se 'a passat, que ell al infern ja farà brometa. En tot així li s'ha amat desencadenant la tradicional tempesta bíblica del moment de la mort de Jesús, que aquí coincideix ab la de Judas: alguns arbres se tornan moles de vent, las començava van de passat sense Guardia civil, y 'ls llamps y trons son capases de despertar la canalla d'alguna cosa viciosa. Diuen alguns que allí al fondo s'han de veure las tres creus del Calvari; saranya, com lo soch heretie, no hi vaig veure res. Y cao lo teló ab ben regulars picaments de mans, y l' autor en cridat dues vegades a la escena, com si ho havia estat tres ó quatre vegades més abans. Y sortirem del teatre a dos quarts de tres. Així feu que 's que l'endemà tenem d'assecarnos a las six, diguemsi després d' haver vist lo drama.

—Me cago ab Jutar, ¡quina hora d' amar al fill!

La missa es escena, que diuen los francesos, be del tot. La direcció algo flúixa en los trosos de conjunt, sobretot en los crits del acte quart. La música passada-freta y gracia, y alguns cops inoportuna. Los actors feren esforços de diquesas, però en general may estaran a la altura de la obra; los crits y las exageracions supliran la falta de millors facultats.

La obra en si estem agra, resultant d' un conjunt dubtós a cambi d' un arsenal de detalls preciososíssims. La verificació valenta, fluida y de verader poema. Tant, que per més que la esportu 'l Sr. Soler pera millor adaptarla a la escena, té de donarhi més profit la venta dels llibres que las representacions teatrals, ab tot y que en aquestas pagui no quedara curt.

CARAMELLAS

COPLAS QUE 'L PÓBLE ESPANYOL, DEDICA A SOS GOBERNANTS EN LO DIA DE PASCHA
Si avuy venim a obsequiarvos no es pas que lo fem ab l'intent de fer que ai enveja y aversia com qualsevol rector de poble, y no poguent lograr ab una joia los favors de la Magdalena s'apropita de que aquesta 'l vulgui desfer de las riquesses y accepta las joyas que li dona, entre las que hi ha un anell de Pilat que casi arriba a fer miracles. Una intenció de ferne excoorador de la escena, varios cops forts, y l' idem d'efecte final obligat font la festa del Diumenge de cana sota 'ls balcones del teatre de la escena, y cau lo teló.

Lo poble vol ser lliure de vostra tirania, no vol ja de cap modo sufrir jou ten pesat, per'ó ab molta energia avuy aquí 's presenta mostrantvos lo seu lema: Progrés y Llibertat.

D'ensí que 's ha manat vosaltres a nostre modo inconscientment, no fem més que pagar gens y pagar constintment.
Tots los vostros desfilafarros, desacerta y diabatras, injustament feu pagarlos als que vivim explotats.
Mentres derrocoru vosaltres disfurtant sense por'ells, estem morint de miseria nosaltres y 's nostros fills.
Y el vostres per causa vostra en tan mala situació, malehim nostra desgracia y haita vostra profecció.
Lo poble vol ser lliure de vostra tirania, etc.

Com si abosar de nosaltres fou un procedir molt just, tothom haix lo seu capritxo nos atropella a son gust.
Los pobres no son capfian sense cap motiu ni rahó; los burgesos nos explotan sense pietat ni compassió.
Los propietarhis nos truchen si no podem pagar 'l tres; los lladres ab tot descaro nos despullon dels carers.
Y com que la llei que impera tan sola sempre al tira, ab molt sentiment y pena nos toca rebre y calla.
Lo poble vol ser lliure de vostra tirania, etc.

Tanis mala demunt nostre peson per vostre mal governar, que ab nostros forces tan débils ja no 's podem aguantar.
Per'ó volém gens tardansa reformar l'estat social y veure que la justícia no sigui per tots igual.
Volem com filla de Nature los drets que ella 's concedeix, sens ten' un govern tiranich que així tant nos oprimeix.

Volém treballar y ser lliures sense governar tan dolents, per acabar nostros penas, miserias y sufriments.
Lo poble vol ser lliure de vostra tirania, etc.
Per aixó venim a dirvos, resolts y determinats, que de tota vostra ferra ja s'entem tips y cansats.
Puig que 's honrats fills del poble ab son coneixement clar, ellis sols se bastan y sobran per saberse governar.
Així si nostros desitjos volgué dexar satisfets, arreglós vostros malesas collocanthi be la justicia.
Un cop d' aixó estigou lliestos marçad a un país lliure sense pensar en vostra vida tornarnos a governar.
Lo poble vol ser lliure de vostra tirania, no vol ja de cap modo sufrir jou ten pesat, y si no marxéu prompte es segur que algú dia sens poguer contenirnos farém un díberat.

PERNY SUPPLÍCITS.

Dissapte torná a funcionar per primera vegada 'l Jurat a Barcelona després de prop de quinze anys d' estar suspés ab motiu d' haverse soperdat del poder la malura monárquica.
En siltras condicions y exercit per tots los fills del poble, es aquesta la genuïnament liberal manera d' administrar justicia.
Avuy comensém pel Jurat mistificat; altre dia veurém funcionar lo jurat verdader.
Com si diguessim: avuy bevém vi de taberna, y esperém que 's tregui 'l dret de consums pera beure vi natural.

La política está que dorm.
A Madrid no 's preocupan més que de la Higinya, que ja ha passat a tindre més popularitat que 'l perro Paco.
Ab aixó y las funcions d' iglesia s' entretenen avuy nostros polítics, y es precis esperar a un altra setmana pera que donguin joch.

Los periódichs carcas y 's hipócrites relligiosos diuen pestes contra 'l meeting de la Pau y la Fraternitat.
Senyal innegable de sa importancia y bona feyna.

Las reformas militars están pesant lo seu Calvari pel Senat.
Los generals restauradors, sabre en má, hi están fent talsavoranchs, que ja no las coneix ni qui las ha paridas.
Y ab la gracia de que continúan, com sempre, disgustant a tothom.
¡Venga de ahí entre 'ls militars, que així posser al últim farém broma!

La matansa de porchs tenia d' acabar-se 'l 15 d' aquest mes y sembla que s' allarga fins al 30.
¡Pobres tocinos! ¡quina pega!
Y 's regidors d' ofici tenian de scabar pel Juny pròxim y se 's ha allargat la moma fins al Desembre.
¡Ditxosos regidors! ¡quina sort!
¡Se pot saber en qué consisteix que Deu fassi tals diferencies entre sos fills més predilectes, tocinos y regidors!
¡Inescrutables designis de la Providencia!

Al entrar aquest número en màquina s' está preparant lo local de La Lum per la celebració del dijous grás d' aquesta setmana.
En lo número pròxim ne donarém compte.

En lo número pròxim publicarém en las duas planes centrals una reproducció zincogràfica de la magnífica Torre Eiffel de Paris, ab una detallada cravenya de tan admirable obra.
Per més tert preparém també altres notables sorpresas que creyém veurán ab gust nostros llegidors, responent així al sempre creixent favor que 'l públich liberal y despreocupat concedeix a nostre periódich.

Legeixo en La Campana de Gracia:

Castelar ha sortit de Madrid, cansat de la política insensata de Sagasta, prometent no tornarhi fins que s'oposi a discussió el projecte de sufragi universal. Hem arribat ja al cap de la calle, són diuen los castellans. O sufragi universal... ó un sufragi per l'ànima de la fusió!

¡Dimontri! Y pensar que tot serà per haver perdut lo fusionisme la benevolencia possible!

Ja estich veyent en Sagasta als peus d' en Castelar cantantli alló de

No me mates, no me mates,
dejame vivir en paz...

Perà donarse tono no hi ha com aquestos possibilistas.

Ves ara per abont surt aquesta beneyta Campana. Si en Castelar no torna a Madrid la fusió està perduda.

¡Admirable lllógica!

Y pot anar La Campana censurant altres doblegaments d' espinada, que si això no es torce la esquena devant del ídol castelari, que vingui en Lepas y ho vegi.

Los bisbes de Girona y de Vich han protestat contra'l Códic civil.

¡Temerán també per la disolució de la seva familia catalana? ¿ó es que temen que no 'ls quedí heres?

Hasta los gatos...

Dimenjejo fou enterrada civilment a Sabadell la nena Acracia Gurri y Claramunt, filla de nostres amichs Anton Gurri y Teresa Claramunt, als qui desitjém conort en sa nova pena a la vegada que continuació en la energia que demostran pera donar exemple als débilis y als hipocritas.

A Portbou va ferse la setmana passada un en-tre-civil.

Y 'ls capellans s' ho miraven desconsolats, planyantse d' aquestas pedregadas que tan sovint cauhen a la vinya del Senyor.

La falta d' espay no 'ns permet en aquest número ocuparnos d' alguns assumptes de fora que se 'ns han comunicat, esperant poder ferho dintre poch.

Escolti, mossen Benet, rector del Prat, a qui ja bufarem en lo Mal temps de la setmana passada. «Per qué no entrega las escrituras a aquells a qui va vendre trosos de terreny del seu hort cobrantlo rectorescament ja fa una plla de temps, y que vosté fa l' orní d' entregar las escrituras degudas quins gastos també té cobrats?»

«¡Jo 't flich! y després se queixarà si li diuhen que sembla que vol jugar a la barrotada de terreno y de quartos.»

Fassi vosté lo que deu, que 'ls altres ja han pagat.

A conseqüència d' una enfermetat un xich dificultosa sortida allí per aquelles parts de la persona més susceptibles de pecat, mossen Féliz, aquell reverent conegut per lo pinxo a Sant Martí, y que tantas vegadas haviam tingut de passejar per aquestas moralisadoras columnas, ha fet la darrera ganyota anantse divendres passat a sopar ab Sant Perc.

Ho sento de totes veras.

¡No havém perdut poch bon parroquid!

Uns lliurepensadors de Palafrugell van tindre lo mal gust de ficarse a la iglesia, si be ab lo illoable intent d' escoltar las barbaritats d' un predicador pera escriureho luego a La TRAMONTANA.

Mes com los bulldogs d' iglesias tenen bon nas, un estanya-peellas celestial los va coneixe, y a cossas y mossegadas y gran esbalot los feu anar al carrer.

Un lliurepensador que rebé un tanto del punxa-sarrias místich s' esperá al carrer, y quan lo

pebot sortí li demaná una satisfacció pel atro-pell.

Per tota contesta lo que té de confiar en Deu cridá auxili al llanuts, y comparequeren en un moment devant del corral de la llana un centenar de moltons y moltonas contra mitja dotzena d' esquilats. Poch falta com alló no 's convertí en una reunió de caidichs purs y mestissos, com la celebre del Olimpo.

Al últim anaren devant l' alcalde, lo qui sens dubte comprenent la mala bava carca, no volgué embolicarse en res, manant que cadascú se n' anés a casa seva.

Nota.—Lo capella de las rahons ha estat tan-cat al castell de la Bisbal per certs assumptos interiors de sa cunyada.

¡Quinas bonas pessas... piadosas!...

Un aprenent de canonge de Cornudella ha baladrejat en sas feynas misticas contra'l Centre Democrátich d' aquella població, queixantse de que fa la competència a la iglesia representant funcions en lo seu teatro.

Fou tant lo verí del baladrer sagrat, que fins arriba a dir que «lo més dolent dels capellans es millor que'l més bo dels ciutadans.»

¡Y després dirán que 'ls predicadors no blasfeman devant del auditori!

¡Jesús, Maria, Bernat!

Lo pare Turró ha anat a predicar a La Escala y ha las empresas contra Lutero, dihent que continuament feya trompadas ab lo dimoni, que li tirava 'l tinter pel cap, que quan anava a morir-se cridava un capella romá a grans veus y altres tonterias per l' estil.

Pero senyor, ¡aixís il·lustran los pares del catolicisme a las ovelles del seus remats!

¡De tal modo están ellas d' inteligencia!...

També ha predicat a Castelló d' Ampurias lo furios pare Turró, esplayantse contra 'ls liberals de tota mena y predicant son extermini.

¡No hi guanyaria poch la civilització si 's repartissin bolas per las tronas als predicayres rabiosos!

En la Audiencia de Burgos han comensat las sessions del judici oral per la vista de la causa seguida al capella de Zangadez per la mort de la seva majordona quan tenia de casarse.

Lo fiscal demana vint anyets de presiri a la reverencia, y la acusació privada no 's conforma ab menos de que li apretin lo ganyot.

Meditém sobre la moralitat del clero.

A Castelldefels tenen per rector un verdader model de caritat cristianas.

Bigayre com ell sol, pinxo com poch, y Tenorio de carreró com ningú més.

Als seus feligrisos igual los estafa la missa que 'ls busca la dona, ó 's pega sablazzo que 's planta trompada.

Alló es una Xauxa mística ab serrall diví, que no té més quebrantos sino que de vegadas reb lo germá petit del reverent uns quebrots que li fan purga-oracions per massa abus dels grans dels rosaris.

¡Té tan poch cuydado a beure cerveza!

Lo rector de Vila-plana cridava l' altre dia desde'l cossi sagrat que las donas no 's tenen de deixar enganyar per certa classe d' homes, y que sols creguin al capellans.

¡Dimontri de propagandista!

Digueull tonto.

Ha ingresat a la capamenja de Vigo lo capellot Peret Puig, estafa d' oñci, ademés del de dir missas, que fou agafat en casas de plaisir de Madrid, que sapigué luego escapar-se de la presó, y que ha tornat a caure a las grapas de la Guardia civil.

Aquest temprat reverent
ja casi be val per cent.

En lo teatro del Cassino del Circo, del Vendrell, se representá 'l drama sacro castellá Los Dolores, y al diumenje següent lo cridayer sagrat las empenegué desde'l sant cubell contra la Empresa, lo públich y 'ls actors, dihent dels uns que alló era 'l pitjor dels crims que podian cometre, dels altres que no tenian perdó de Deu y que cremarian eternament, y dels que menos que estavan excomunicats.

Y fou tant y tant tremendo l' efecte que 'ls brams del reverent produhiren en la vila, que al diumenje següent casi ningú acudí... a la iglesia, y a la hora de costum d' obrir la taquilla del teatro una gran gentada s' esperava pera alcansar localitats, que quedaren despaxadas en menos que brama un carca.

Resultá, t, que 'l teatro ha fet uns grans plens y la iglesia s' ha quedat com si s' hi agales lo cólera.

Conseqüencias de tirar cossas al sentit comú.

En lo café y cerveseria de la Porta del Sol, de Reus, se comentava lo divendres passat aquell sueldo de Mal temps que publicarem la setmana passada sobres que mossen Patatero bramá a Vilavert que «era més pecat lo blasfemar de Deu que no que un fill ¡matés a son pare y a sa mare y després se rentés las mans ab la seva sanch.»

Donchs lo pianista del establement...

home carca y llanut

y germá d' un capellut

va sostindre que alló que digué 'l Patatero era molt cert, mereixent una xiulada de la concurrencia que a Deu li parlava de tu.

Pero Sr. Mariano, ¿no veu que ab aquestas bestias sagradas que defensen s' acreditan massa de lo que son?

¡Mes que hi farém!

Si ellis s' encomien en ensenyar que portan las grans morrallas de la fe...

Bon profit.

Als albergats de la casa de caritat de Reus van ferlos un sermó l' altre dia, y no sé si per contentar indirectament lo predicayre a La TRAMONTANA, va dir:

«Sapigué, fills meus, que es més criminal l' home que blasfema de Deu que aquell que al mitj de la plassa mata un altre home.»

¡Pero perquè tindrán los ensonatens aquesta ahió a induhir als seus llanuts a que matin?

Si a lo menos los parlessin de matar tocinos!

Pero aixó no; pel compte que 'ls treu, ja se 'n guardaran.

Un obrer de las minas de Surroca, (Sant Joan de las Abadesas) nos envia per mostra una tarjeta que diu aixís:

JUAN BASSAGANYA

Pbro. C. P.

SURROCA

invita a V. al cumplimiento Pascual, ó al menos a que presente papeleta de como ha recibido los Stos. Sacramentos en alguna otra parte.

Pero senyor Pbro., ó pebot, ¿veu que als obrers explotats per una empresa com la d' aquestas minas tenen de quedarlos ratos per la feyna mística que vosté reclama?

Cuydis de las gallinas y la majordona, y deixi en pau a qui no 's cuyda de vosté.

Mossen Gordico, vi-car-i bastant dolent de can Jesús de Gracia, y 'l ruch-tort de las teresianas de la mateixa vila, nos diuhen que feyan unas preguntas en la reixa de la gabiá dels peccats aquestos dias a las noyas joventas, que ne hi havia un tip, sobre «si 'ls feya mal alló de baix», (lo peu), ó si 's togavan gayre... 'l nas.

Mentres alguns pares siguin tan burros.

Alguns reverents anirán a caball... de sas fillas.

Lo rector de Llaná ha excomunicat al Noy de Tona per anar pels carrers d' aquell poble fent La Passió.

¡Bravissim!

Ja no podíam arribar a menos la religió ni a més lo Noy de Tona.

TRENCA-CLOSCAS

NÚM DE SILENY

Ab aquestas lletres formar lo nom d' un poblet catala.

J. B.

SOLUCIONS

É LAS CARROBAS DEL MÓNDO PASAD

XARABA: 1.—Agu-pi-to.

GRANDIFÍCIC.—Ella prima jo petit, no faríam bon partit.

Novel·la.—Tipografia LA AGADRIÑA, Baixa de la Universitat, 9